

Upadasitinibi

Käyttötarkoitus

Aikuisten nivelreuman peruslääkehoito, jos aiempi lääkitys on ollut tehoton tai huonosti siedetty.

Lääkevalmiste ja vaikutustapa

Upadasitinibi (Rinvoq®) on saatavana 15 mg:n tabletteina. Kyseessä on Janus-kinaasien (JAK) estäjä, mikä vaikuttaa reumaattiseen tulehdusreaktioon estämällä sitä voimistavien välittäjäaineiden (sytokiinien) vaikutuksen soluihin. Seurauksena on oireiden rauhoittuminen ja sairauden etenemisen sekä nivelvaurioiden estyminen.

Hoitovaikutus on havaittavissa usein jo viikon kuluessa parantuen seuraavien kolmen kuukauden aikana. Sen jälkeen teho ei selvästi lisääntynyt, mutta näyttää säilyvän pitkäaikaisesti. Kokemukset monista potilaiden erityisryhmistä, esimerkiksi yli 75-vuotiaista, ovat toistaiseksi rajoitettuja. Yhdistelmähoidosta metotreksaatin kanssa on kokemusta, mutta saavutettava hyöty on epävarma. Ainakaan muita peruslääkehoidon reumalääkkeitä kuin metotreksaattia ei suositella annettavaksi samanaikaisesti.

Hoitoa on seurattava nivelreuman hoitoon perehtyneen lääkärin toimesta. Helmikuusta 2021 lähtien upadasitinibista saa lääkärin lausunnon perusteella sv-erityiskorvauksen (65%).

Annostus ja antotapa

Hoitoannos on yksi 15 mg:n tabletti kerran vuorokaudessa. Vuorokauden aika tai ruokailu eivät vaikuta lääkkeen ottamiseen. Tabletti on nieltävä kokonaisena. Jos päivittäinen annos unohtuu, ei ole suositeltavaa ottaa myöhemmin kaksinkertaista annosta.

Haittavaikutukset

Upadasitinibi voi lisätä alttiutta infektioihin. Hoitoa ei saa antaa, jos potilaalla on vakava infektio tauti. Vyöruusu voi uusiutua hoidon aikana, ja yleensä riski sairastua siihen on lievästi kohonnut. Tuberkuloosin aktivoituminen upadasitinibihoidon yhteydessä on mahdollista, joten piilevän tuberkuloosin mahdollisuus on tutkittava ennen hoidon aloittamista. Myös potilaan mahdollinen B- tai C-hepatiitin sairastaminen on selvitettävä.

Hoidon yhteydessä on joskus havaittu veren hemoglobiinin ja/tai valkosolujen laskua. Myös maksaentsyymien nousu on mahdollista, joskin harvinaista. Veren rasva-arvot (lipidit) voivat kohota hoidon aikana. Veriarvojen seuranta jäljempänä olevan suosituksen tavoin on aiheellista.

Upadasitinibin aiheuttamaa riskiä sairastua syöpäsairauksiin ei tunneta, mutta sellainen saattaa olla mahdollista. Jos potilaalla on ollut syöpäsairaus, on upadasitinibihoidon aloittamisessa käytettävä erityistä harkintaa.

Kokemukset upadasitinibihoidosta leikkausten yhteydessä ovat vähäisiä. Leikkaushoidon suuruudesta riippuen on harkittava hoidon lyhytaikaista keskeytystä.

Rokotuksista on tärkeitä huolehtia suositusten mukaisesti. Jos on kyse eläviä taudinaiheuttajia sisältävistä rokotteista, on suositeltavaa pitää hoidossa vähintään kahden viikon tauko ennen niiden antamista, hoidon voi käynnistää uudelleen kahden viikon kuluttua rokotuksesta.

Raskaus ja imetys

Upadasitinibia ei saa käyttää raskauden tai imetyksen aikana. Eläinkokeiden perusteella on mahdollista, että upadasitinibi aiheuttaa sikiövaurioita, mutta vaikutusta hedelmällisyyteen ei ole havaittu. Naisten, jotka voivat tulla raskaaksi, on käytettävä ehkäisyä hoidon aikana ja vähintään neljän viikon ajan hoidon jälkeen. Miesten osalta ei ole erityisiä ohjeita perhesuunnittelun suhteen.

Hoidon seuranta

Ennen lääkkeen aloitusta ja siitä noin kuukauden kuluttua on otettava seuraavat laboratoriotutkimukset:

La, CRP, B-Hb, -Leuk, -Diffi, -Trom, S-ALAT. Hoidon aikana on tutkittava noin joka 3. kuukausi: CRP, B-Hb, -Leuk, -Diffi, S-ALAT. Veren lipidiarvot on katsottava noin 12 viikon kuluttua aloituksesta ja jatkossa tarpeen mukaan.

Sivu luotu 1.6.2020 / Sivua päivitetty 11.1.2021